

DE KERK ALS EEN GEBOUW

Eén van de door de Adventkerk gebruikte

Bijbelse metaforen voor de kerk is het beeld van de kerk als een gebouw of tempel. Denk maar typisch Adventistische instellingen of uitspraken zoals de 'fundamentele geloofspunten' of 'pijlers van het geloof'. Veel van die taal rond de geloofsgemeenschap als bouwwerk of tempel van God komt van Paulus. Het is een mooi beeld van de kerk maar binnen de Adventkerk kunnen die metaforen tegelijkertijd een beeld gaan vormen van een gemeenschap die wat statig of institutioneel is. Je bouwt 'een gebouw' en eens dat die er staat blijft het min of meer zo. Geloofspunten, ideeën of manieren van werken zijn vastgesteld en opgeschreven en dan hoef je er niet veel meer aan te doen.

Paulus heeft het in 1 Korintiërs 3:9b-17 ook over de gemeente als een bouwwerk alleen zullen we zien dat het beeld dat hij schetst om een dynamischere aanpak vraagt. Het is allereerst belangrijk wat context bij deze tekst te geven. Uit de eerste hoofdstukken van 1 Korintiërs blijkt dat er een polarisatie probleem gaande is binnen de gemeente. De discussie onder hen ging over welke Christelijke leider men aanhing: de één zei 'ik ben van Paulus', de ander 'ik ben van Apollos', een derde 'ik ben van Kefas' en een vierde 'ik ben van Christus'. Paulus probeert dit probleem van groeppvorming tegen te gaan door duidelijk aan te geven dat de discussie er uiteindelijk helemaal niet toe doet. Want zowel hijzelf als Apollos zijn uiteindelijk beiden gewoon maar dienaren die de Korintiërs tot geloof hebben gebracht. Ze zijn medewerkers van God in zijn akker, de kerk. Hij heeft eenheid voor ogen, geen verdeling! En dan zegt Paulus: 'U bent een bouwwerk van God' (3:9). Hij begint dan een soort van parabel: hij legt uit dat hijzelf als kundig bouwmeester het fundament heeft gelegd en anderen (gemeenteleden onder andere) bouwen daarop voort. Het fundament zelf is Christus. Op het fundament kan verder gebouwd worden met verschillende materialen: goud, zilver en edelstenen (waardevolle materialen) of hout, hooi en stro (minder waardevolle materialen). Van ieders bijdrage zal blijken wat het waard is. Dan wordt de taal opeens hard. In de NBV21 staat: 'op de dag van het oordeel zal dat blijken, want dan zal het door vuur aan het licht worden gebracht, het vuur zal laten zien wat ieders werk waard is. Wanneer iemands bouwwerk blijft staat, zal hij worden beloond. Wanneer het verbrandt, zal hij daarvoor de prijs betalen.' De NBV21 heeft het over 'de dag van het oordeel'. Dit staat niet in de Griekse grondtekst en theologen zijn het er ook niet over eens of dit over de dag van het oordeel gaat of niet. De NBG51 staat iets dichter bij tekst: 'want de dag zal het doen blijken' dat het vuur zal laten zien wat ieders werk waard is. Zoals u in deze zin kun zien gaat het over de evaluatie van wat eenieder heeft bijgedragen. Het gaat niet over de evaluatie van de persoon zelf. De prijs die men voor het afbranden van het gebouw betaald gaat niet over de redding van de persoon door het geloof ja of nee want vers 15 zegt 'hijzelf zal echter gered worden door het vuur heen'. Het gaat hier om de bijdrage van een persoon. Het werk van eenieder wordt geëvalueerd: heeft diegene gebouwd met materialen die het vuur kunnen doorstaan zoals goud, zilver en edelstenen of met makkelijk brandbare materialen zoals hout, hooi en stro? De prijs die diegene betaald is dat zijn inzet verdwenen zal zijn, het zal voor niets zijn geweest.

Het is belangrijk in het achterhoofd te houden dat Paulus spreekt over het bijdragen aan de eenheid van de gemeente. Het bouwen met verschillende materialen gaat dus niet over hoeveel eenieder zich inzet maar over in hoeverre ieders bijdrage echt helpt de eenheid te bewerkstelligen en te bewaren. Soms denken wij als kerk dat eenheid gerealiseerd kan worden door alle geloofspunten in steen te beitelen of min of meer allemaal hetzelfde te doen. De Bijbelse metafoor van de kerk als een gebouw wordt dan gebruikt op een manier dat men kan denken dat dingen (grotendeels) vastliggen, eens dat het gebouw klaar is. Wat Paulus in 1 Korintiërs 3:9b-17 doet is echter oproepen, nog voordat er iets gebeurt met het gebouw, na te denken of hetgeen je doet wel echt bijdraagt aan de eenheid ervan. Dit is niet statisch en vastgelegd maar juist een oproep om altijd te blijven evalueren en waar nodig oude meer brandbare materialen te vervangen door materialen die zorgen dat het huis stevig staat nog voordat er een brand uitbreekt. De vraag is nu: welke materialen wilt u bijdragen aan dat gebouw?